 ATC 01-235 АКРЕДИТОВАНА ЛАБОРАТОРИЈА ЗА ИСПИТИВАЊЕ SRPS ISO/IEC 17025:2006	ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE VALJEVO Ul. Vladike Nikolaja br. 5, 14000 Valjevo Tel. 014/237-352, fax: 014/237-056		
		Број: 501-134 Поштом: 0058 9 APR 2019 ID broj mesečnog izveštaja: A03.2019 Страна 1 od 5		

Odeljenje za higijenu

Datum izdavanja izveštaja: 05.04.2019.

IZVEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA VAZDUHA ZA MESEC MART 2019. godine

Podaci o korisniku usluga

Korisnik usluga: Ministarstvo zaštite životne sredine Republike Srbije, ul. Omladinskih brigada, 11070 Novi Beograd i grad Valjevo, Karadorđeva br. 64

Podaci o uzorku

Uzorak: Kontinuirani uzorci vazduha ambijenta na teritoriji grada Valjeva tokom meseca marta 2019. godine.

ID broj uzorka: A141-A218

Način dostave uzorka: Stručna služba Zavoda

Zapisnik o uzimanju uzoraka vazduha: za period od 01.03.2019. do 31.03.2019.

Zahtevano ispitivanje: Sadržaj sumpordioksida, azotdioksida i čađi

Mesto uzorkovanja:

Merno mesto br. 1 – Dom zdravlja Valjevo, ul. Železnička (centar grada)

Merno mesto br. 2 – Obdanište „Pčelica“ naselje V Puk

Merno mesto br. 3 – Obdanište „Kolibri“, naselje N. Valjevo

Drugi podaci od značaja za analizu: /

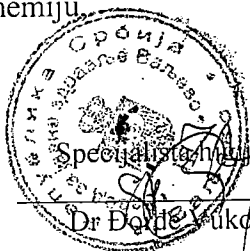
Datum završetka ispitivanja: 02.04.2019.

Sastavni deo ovog izveštaja čini dole navedeni prilog:

REZULTATI FIZIČKO-HEMIJSKOG ISPITIVANJA KVALITETA VAZDUHA-A03.2019

Dostaviti:

1. Ministarstvu zaštite životne sredine Republike Srbije-Sektor za upravljanje životnom sredinom- Odeljenje za zaštitu vazduha i ozonskog omotača
Omladinskih brigada 1, 11070 Novi Beograd
2. IZJ Srbije "Dr Milan Jovanović Batut"
Centru za zaštitu i unapređenje životne sredine,
n/r dr Branislava Matić
3. Grad Valjevo, Odeljenju za urbanizam, građevinarstvo, saobraćaj i zaštitu životne sredine
n/r Samostalnom stručnom saradniku za zaštitu životne sredine Vesni Srećković
4. Ekološkom inspektoru
n/r Vesna Tomić
5. Centru za obaveštavanje
ul. Vojvode Mišića br. 55, Valjevo
6. Direktor Zavoda
7. Načelniku Centra za higijenu i humanu ekologiju
8. Šefu Odeljenja za sanitarnu hemiju
9. Šefu Odeljenja za higijenu
10. a/a

Specijalist higijene:

Dr Đorđe Vuković

	 ATC 01-235 АКРЕДИТОВАНА ЛАБОРАТОРИЈА ЗА ИСПИТИВАЊЕ SRPS ISO/IEC 17025:2005	ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE VALJEVO Ul. Vladike Nikolaja br. 5 14000 Valjevo Tel:014/237-352 Fax:014/237-056	0058
IZVEŠTAJ O ISPITIVANJU		ID broj mesečnog izveštaja: A03.2019. Strana 2 od 5	

Odeljenje za sanitarnu hemiju

**REZULTATI FIZIČKO-HEMIJSKOG ISPITIVANJA KVALITETA VAZDUHA ZA MESEC
MART 2019. GODINE**

Korisnik: Ministarstvo zaštite životne sredine Republike Srbije, Omladinskih brigada 1, 11070 Novi Beograd i grad Valjevo

Naziv uzorka: Kontinuirani uzorci vazduha ambijenta na teritoriji grada Valjeva tokom meseca marta 2019. godine.

Broj mernih mesta: 3

Merno mesto br.1 - Dom zdravlja Valjevo, centar grada

Merno mesto br.2 - Obdanište Pčelica -Naselje V Puk

Merno mesto br.3 -Obdanište Kolibri -Naselje N.Valjevo

Određivani parametri: sumpordioksid, azotdioksid i čađ.

Datum završetka ispitivanja: 02.04.2019.

Uzorci se uzimaju kontinuirano 24h, aparatima za uzorkovanje vazduha "Proekos".

Metode određivanja:

Koncentracija sumpordioksida –pararozanilinska metoda SRPS ISO 6767:2001

Koncentracija azotdioksida- modifikovana Gris -Salcmanova metoda, SRPS ISO 6768:2001

Koncentracija čađi- reflektometrijski, ISO9835:1993

Prikaz dobijenih rezultata po mernom mestu dati su u *Tabeli 1, Tabeli 2 i Tabeli 3.*

IZJAVA O USAGLAŠENOSTI

Dobijeni rezultati analize sistematskog praćenja stepena zagađenosti vazduha na teritoriji grada Valjeva upoređivani su sa *Uredbom o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha, ("Sl. glasnik RS", br.11/2010, 75/2010 i 63/13).*

GV za SO₂ je 125µg/m³, TV - 125µg/m³; GV za NO₂ - 85 µg/m³, TV - 93 µg/m³; GV za čađ- 50 µg/m³.

Merno mesto br. 1- Dom zdravlja Valjevo, centar grada

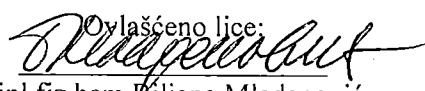
- ✓ Srednja vrednost koncentracije sumpordioksida za naznačeni period iznosila je **15,6µg/m³**-nije bilo prekoračenja GV.
- ✓ Srednja vrednost koncentracije azotdioksida za naznačeni period iznosila je **27,1µg/m³**-nije bilo prekoračenja V.
- ✓ Srednja vrednost koncentracije čađi za naznačeni period iznosila je **5,2µg/m³**- nije bilo prekoračenja GV.

Merno mesto br. 2- Obdanište "Pčelica", naselje V Puk

- ✓ Srednja vrednost koncentracije sumpordioksida za naznačeni period iznosila je **19,96µg/m³**-nije bilo prekoračenja GV.
- ✓ Srednja vrednost koncentracije azotdioksida za naznačeni period iznosila je **27,4µg/m³**-nije bilo prekoračenja GV.
- ✓ Srednja vrednost koncentracije čađi za naznačeni period iznosila je **14,5µg/m³**- nije bilo prekoračenja GV.

Merno mesto br. 3 -Obdanište "Kolibri", naselje Novo Valjevo

- ✓ Srednja vrednost koncentracije sumpordioksida za naznačeni period iznosila je **24,7µg/m³**-nije bilo prekoračenja GV.
- ✓ Srednja vrednost koncentracije azotdioksida za naznačeni period iznosila je **28,6µg/m³**-nije bilo dana sa prekoračenjem GV.
- ✓ Srednja vrednost koncentracije čađi za naznačeni period iznosila je **35,5µg/m³**- tokom dva (2) dana bilo je prekoračenje GV.

Ovlašćeno lice:

 dipl fiz hem Biljana Mladenović
 spec fizičke hemije

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE VALJEVO
Ul. Vladike Nikolaja br. 5 14000 Valjevo
Tel:014/237-352 Fax:014/237-056

O058

IZVEŠTAJ O ISPITIVANJU

ID broj mesečnog izveštaja: A03.2019.

Strana 3 od 5

Odeljenje za sanitarnu hemiju

Tabela 1: Merno mesto broj 1 (Dom zdravlja Valjevo, centar grada) - Prosečne vrednosti koncentracije sumpordioksida, azotdioksida i čađi

ID broj uzorka	Dan u mesecu	Ispitivani parametri		
		Srednje dnevne koncentracije u $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
		SO ₂	NO ₂	Čađ
A141	1.	11	24	6
A144	2.	21	30	7
A/	3.	/	/	/
A147	4.	12	23	7
A150	5.	30	36	4
A153	6.	13	28	4
A156	7.	18	25	3
A159	8.	11	22	5
A162	9.	19	26	8
A/	10.	/	/	/
A165	11.	12	26	2
A168	12.	18	26	4
A171	13.	19	25	2
A174	14.	23	38	15
A177	15.	8	19	4
A180	16.	17	45	22
A/	17.	/	/	/
A183	18.	11	24	5
A186	19.	17	55	10
A189	20.	11	31	<0,31
A192	21.	21	25	11
A195	22.	8	22	<0,31
A198	23.	17	11	10
A/	24.	/	/	/
A201	25.	11	19	<0,31
A204	26.	18	10	5
A207	27.	12	28	<0,31
A210	28.	19	37	<0,31
A213	29.	10	27	2
A216	30.	20	22	<0,31
A/	31.	/	/	/
	X	15,6	27,1	5,2
	MIN	8	10	<0,31
	MAX	30	55	22
	C ₅₀	17	25,5	4
	C ₉₈	26,5	50,0	18,5
	>GV	0	0	0
	>TV	0	0	0

MIN – Minimalna mesečna koncentracija
MAX – Maksimalna mesečna koncentracija
TV- Tolerantna vrednost

X – Srednja mesečna koncentracija
GV – Granična vrednost imisije

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE VALJEVO
Ul. Vladike Nikolaja br. 5 14000 Valjevo
Tel:014/237-352 Fax:014/237-056

O058

IZVEŠTAJ O ISPITIVANJU

ID broj mesečnog izveštaja: A03.2019.

Strana 3 od 5

Odeljenje za sanitarnu hemiju

Tabela 1: Merno mesto broj 1 (Dom zdravlja Valjevo, centar grada) - Prosečne vrednosti koncentracije sumpordioksida, azotdioksida i čađi

ID broj uzorka	Dan u mesecu	Ispitivani parametri		
		Srednje dnevne koncentracije u $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
		SO ₂	NO ₂	Čađ
A141	1.	11	24	6
A144	2.	21	30	7
A/	3.	/	/	/
A147	4.	12	23	7
A150	5.	30	36	4
A153	6.	13	28	4
A156	7.	18	25	3
A159	8.	11	22	5
A162	9.	19	26	8
A/	10.	/	/	/
A165	11.	12	26	2
A168	12.	18	26	4
A171	13.	19	25	2
A174	14.	23	38	15
A177	15.	8	19	4
A180	16.	17	45	22
A/	17.	/	/	/
A183	18.	11	24	5
A186	19.	17	55	10
A189	20.	11	31	<0,31
A192	21.	21	25	11
A195	22.	8	22	<0,31
A198	23.	17	11	10
A/	24.	/	/	/
A201	25.	11	19	<0,31
A204	26.	18	10	5
A207	27.	12	28	<0,31
A210	28.	19	37	<0,31
A213	29.	10	27	2
A216	30.	20	22	<0,31
A/	31.	/	/	/
	X	15,6	27,1	5,2
	MIN	8	10	<0,31
	MAX	30	55	22
	C₅₀	17	25,5	4
	C₉₈	26,5	50,0	18,5
	>GV	0	0	0
	>TV	0	0	0

MIN – Minimalna mesečna koncentracija
MAX – Maksimalna mesečna koncentracija
TV- Tolerantna vrednost

X – Srednja mesečna koncentracija
GV – Granična vrednost imisije

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE VALJEVO
Ul. Vladike Nikolaja br. 5 14000 Valjevo
Tel:014/237-352 Fax:014/237-056

O058

IZVEŠTAJ O ISPITIVANJU

ID broj mesečnog izveštaja: A03.2019.

Strana 4 od 5

Odeljenje za sanitarnu hemiju

Tabela 2. Merno mesto broj 2 (Obdanište "Pčelica", naselje V Puk) – Prosečne vrednosti koncentracije sumpordioksida, azotdioksida i čađi

ID broj uzorka	Dan u mesecu	Ispitivani parametri		
		Srednje dnevne koncentracije u $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
		SO ₂	NO ₂	Čađ
A142	1.	18	25	18
A145	2.	25	34	11
A/	3.	/	/	/
A148	4.	21	23	20
A151	5.	30	36	20
A154	6.	17	27	18
A157	7.	22	35	9
A160	8.	20	23	7
A163	9.	19	28	18
A/	10.	/	/	/
A166	11.	20	22	12
A169	12.	19	28	11
A172	13.	21	24	10
A175	14.	23	30	17
A178	15.	18	69	26
A181	16.	18	30	28
A/	17.	/	/	/
A184	18.	17	42	26
A187	19.	18	32	31
A190	20.	19	34	7
A193	21.	20	19	7
A196	22.	17	21	7
A199	23.	18	8	14
A/	24.	/	/	/
A202	25.	16	18	5
A205	26.	18	10	7
A208	27.	18	22	6
A211	28.	20	30	5
A214	29.	21	16	20
A217	30.	26	26	18
A/	31.	/	/	/
	X	19,96	27,4	14,5
	MIN	16	80	5
	MAX	30	69	31
	C ₅₀	19	26,5	13
	C ₉₈	28	55,5	29,5
	>GV	0	0	0
	>TV	0	0	0

MIN – Minimalna mesečna koncentracija
MAX – Maksimalna mesečna koncentracija
TV- Tolerantna vrednost

X – Srednja mesečna koncentracija
GV – Granična vrednost imisije

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE VALJEVO
Centar za higijenu i humanu ekologiju
Odeljenje za higijenu
Ul. Vladike Nikolaja br. 5 14000 Valjevo
Tel. 014/237-352, fax. 014/237-056

O059

STRUČNO MIŠLJENJE O ZDRAVSTVENOJ/HIGIJENSKOJ ISPRAVNOSTI

Broj higijene: 03

Datum izdavanja: 05. 04. 2019.

Strana 1 od 2

Osnovni podaci iz zapisnika o uzorkovanju

Korisnik: Ministarstvo zaštite životne sredine Republike Srbije i Grad Valjevo

Uzorak: Kontinuirani uzorci vazduha ambijenta na teritoriji grada Valjeva tokom meseca marta 2019. godine.

Broj mernih mesta: 3

Merno mesto broj 1. – Dom zdravlja Valjevo, ul. Železnička, centar grada

Merno mesto broj 2. – Obdanište „Pčelica“ -Naselje V puk

Merno mesto broj 3. – Obdanište „Kolibri“ -Naselje N. Valjevo

Određivani parametri: Sumpordioksid, azotdioksid i čađ.

Drugi podaci od značaja: /

Napomena:

U prilogu Izveštaj o ispitivanju ID br. A03.2019.

STRUČNO MIŠLJENJE

Na osnovu izjave o usaglašenosti i rezultata laboratorijskih ispitivanja iz gore navedenog Izveštaja o ispitivanju, utvrđeno je da navedeni kontinuirani uzorci vazduha ambijenta na sledećim mernim mestima, u odnosu na ispitivane parametre (sumpordioksid, azotdioksid i čađ):

merno mesto broj 1. – Dom zdravlja Valjevo, ul. Železnička, centar grada,

merno mesto broj 2. – Obdanište „Pčelica“ – naselje V puk,

merno mesto broj 3. – Obdanište „Kolibri“ – naselje N. Valjevo – izuzev 2 dana,

ISPUNJAVALI SU USLOVE

u skladu sa *Uredbom o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha* („Sl. Glasnik RS“, br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013), prema zahtevima standarda SRPS ISO / IEC 17025, u odnosu na ispitivane parametre (sumpordioksid, azotdioksid i čađ), za koje su propisane sledeće granične vrednosti imisije (GV) i tolerantna vrednost (TV) :

- sumpordioksid (SO₂) – GV = TV = 125 µg/m³,
- azotdioksid (NO₂) – GV = 85 µg/m³.
- čađ – GV = 50 µg/m³,

dok navedeni kontinuirani uzorci vazduha ambijenta na sledećim mernim mestima, u odnosu na ispitivane parametre (sumpordioksid, azotdioksid i čađ):

merno mesto broj 3. – Obdanište „Kolibri“, naselje Novo Valjevo – tokom 2 dana,

NISU ISPUNJAVALI USLOVE

u skladu sa *Uredbom o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha* („Sl. Glasnik RS“, br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013), kada je ispitivani parametar (čađ), prema zahtevima standarda SRPS ISO / IEC 17025, u ispitivanim uzorcima vazduha prelazio GV, u sledeće dane:

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE VALJEVO
Centar za higijenu i humanu ekologiju
Odeljenje za higijenu
Ul. Vladike Nikolaja br. 5 14000 Valjevo
Tel. 014/237-352, fax. 014/237-056

O059

STRUČNO MIŠLJENJE O ZDRAVSTVENOJ/HIGIJENSKOJ ISPRAVNOSTI

Broj higijene: 03

Datum izdavanja: 05. 04. 2019.

Strana 2 od 2

Merno mesto broj 3. - Obdanište "Kolibri", naselje Novo Valjevo
Dan u kojem je bar jedan parametar prelazio GV

Datum	Sumpordioksid	Azotdioksid	Čađ	Broj parametara preko GV
05. 03. 2019.	–	–	61	1
21. 03. 2019.	–	–	433	1

Potrebno je i dalje intenzivno, detaljno, dugoročno i sistematski pratiti koncentracije ispitivanih parametara, uz uvođenje novih parametara ispitivanja poput PM 10, kako bi se unapredio kvalitet ambijentalnog vazduha, ostvarila zaštita životne sredine i očuvalo javno zdravlje na teritoriji grada Valjeva, u cilju prevencije neželjenih efekata, u skladu sa pozitivnim zakonskim i podzakonskim aktima i merama iz lokalnog akcionog i sanacionog plana našeg grada prema strateškim dokumentima koji se donose na osnovu *Zakona o zaštiti životne sredine* i drugih posebnih zakona i na osnovu specifičnosti date komunalne i životne sredine, date u informaciji sa javne rasprave na temu aerouzagađenja u Valjevu sa predlogom aktivnosti za prevazilaženje postojećeg stanja. Rezultati ispitivanja gore navedenih parametara dati su u Izveštaju o ispitivanju. Posebne mere koje su usvojene na javnoj raspravi izložene su u „Informaciji sa javne rasprave na temu aerouzagađenja u gradu Valjevu sa predlogom aktivnosti za prevazilaženje postojećeg stanja“ od 21.1.2019. godine.

Izveštaj o ispitivanju uzoraka vazduha na teritoriji grada Valjeva dat je u prilogu i čini sastavni deo stručnog mišljenja. Mišljenje se odnosi samo na ispitane uzorke i na ispitivane parametre. Stručno mišljenje se može kopirati i reprodukovati isključivo u celosti i ne odnosi se na uzorke i parametre koje nije ispitivao Zavod za javno zdravlje Valjevo.

Specijalista higijene

Dr. Đorđe Vuković

